

Новий КПК передбачає зміну ролі і відповідальності прокурора у кримінальному судочинстві.

Прокурор є незмінним протягом усього провадження у кримінальній справі, він відповідає за результат справи, оцінює та спрямовує хід розслідування, а також приймає основні процесуальні рішення у справі, як це є у більшості європейських країн (Рекомендація Парламентської Асамблеї Ради Європи № 1604 (2003) щодо ролі прокуратури в демократичному суспільстві, керованому верховенством права).

Незмінність прокурора забезпечує його участь у кримінальному провадженні від початку досудового розслідування до завершення кримінального провадження вироком суду, який набрав законної сили. Це покладає на нього повну відповідальність за законність, всебічність, неупередженість досудового розслідування та позиції в стадії судового розгляду справи.

Зупинимося на проблемних питаннях.

Згідно з підпунктом 1 пункту 2 ст. 36 нового КПК прокурор наділений серед інших таким повноваженням, як "починати досудове розслідування за наявності підстав, передбачених цим Кодексом". Він має вчинити якусь дію. Яким чином прокурор за наявності підстав починає досудове розслідування? На відміну від нині чинного КПК України в новому не визначено процесуального документа, який би свідчив про початок кримінального провадження (в нині чинному – постанова про порушення кримінальної справи). В новому КПК це зведено до внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Можливо, прокуророві це потрібно здійснювати шляхом резолюції на заяві чи повідомленні про правопорушення такого змісту: "Розпочати досудове розслідування", "Не вбачаю підстав розпочати досудове розслідування", винесенням відповідної постанови про початок кримінального провадження тощо.

У зв'язку з цим виникає проблема щодо реалізації права оскарження в суді початку досудового розслідування громадянином, стосовно якого чи навіть за фактом розпочато розслідування. Це право громадянина закріплено в ст. 236-7 чинного КПК України. В новому ж КПК не передбачено, чи може громадянин і що саме оскаржити до суду (факт внесення до Єдиного реєстру, прокурорську резолюцію чи постанову про початок досудового розслідування). Якщо це питання не врегулювати, то відбудеться звуження раніше наданих конституційних прав громадянина.

Проблематичним у новому КПК є розмежування термінів "кримінальний проступок" та "кримінальне правопорушення", "дізнання" та "досудове розслідування".

У пункті 4 ст. 3 КПК визначено, що дізнання – форма досудового розслідування, у якій здійснюється розслідування кримінальних проступків. Чинним законодавством (Кримінальним кодексом чи іншим законодавчим актом) не передбачено поняття "кримінальний проступок" та відповідальності за його вчинення.

Підсумовуючи викладене можна зробити висновок, що окремі положення кримінального процесуального законодавства потребують додаткового врегулювання на законодавчому рівні.

УДК 343 (043.2)

Сахно М. О.,
студент,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Багіров С.Р., к.ю.н., доцент

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНО – ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У тезах проаналізовано проблеми дослідження норм Особливої частини кримінального кодексу України захисту правоохоронної діяльності. Сформульовані заходи щодо удосконалення норм, які мають на меті: визначити поняття правоохоронної діяльності, захисту осіб правоохоронців при здійсненні своїх повноважень та захисту правоохоронної діяльності в цілому як інституту правопорядку у державі, згідно сучасного кримінального законодавства.

Дослідження норм Кримінального кодексу України правоохоронної діяльності умотивовано крайньою необхідністю удосконалення норм кримінального кодексу, і викликано потребою створення дієздатної системи захисту діяльності працівників правоохоронних органів, передбаченої в розділах Кримінального кодексу України. На даний час, зазначені проблеми залишаються досить актуальними в контексті прийняття і подальшого удосконалення нового кримінального законодавства та у зв'язку із введенням в дію нового Кримінального процесуального кодексу України, який вступив у дію 19 листопада 2012 року [1, с. 56] .

Неоціненний внесок у розв'язання проблем кримінальної відповідальності за посягання на життя працівників правоохоронних органів та їх родичів у зв'язку з виконанням ними своїх службових обов'язків; правомірної та законної поведінки працівників правоохоронних органів при застосуванні ними вогнепальної зброї, спеціальних засобів та заходів фізичного впливу внесли М.І. Бажанов, Ю.В. Баулін, В.О. Владимиров, П.А. Воробей, В.О. Глушков, І.П. Голосніченко, І.М. Даньшин, О.М. Джужа, В.Т. Дзюба, В.П. Діденко, С.І. Дячук, П.С. Журавльов, М.І. Загородников, А.П. Закалюк, П.В. Картавцев, М.Л. Коржанський, Ю.І. Ляпунов, П.П. Михайленко, М.І. Мельник, Е.Ф. Савченко, В.В. Сташис, В.І. Ткаченко, М.І. Хавронюк, О.В. Харитонов, Т.Г. Шавгулідзе, В.І. Ша-кун, С.С. Яценко, В. І. Осадчий та інші.

Дослідження зазначених проблем полягають у тому, що після прийняття нового Кримінального процесуального кодексу України, питання кримінальної відповідальності за посягання на працівників правоохоронних органів на монографічному рівні залишаються маловивченими [2, с. 5].

Створення якісно нового кримінально правового захисту у Кримінального кодексу України при дослідженні злочинів проти правоохоронної діяльності та працівників правоохоронних органів, залишаються мало вивченими та практично не розробленими, і надалі Кримінальний кодекс України не повністю включає в себе всі норми, які повинні бути поставлені на захист правоохоронної діяльності.

Виявлення недоліків кримінального правового захисту правоохоронної діяльності дозволять зменшити масштаб такого негативного явища як злочинне посягання проти працівників правоохоронних органів, та створити нові норми спрямовані на ефективну протидію злочинній діяльності, на підрич репутації правоохоронних органів та діяльності їх працівників.

Чинний Кримінальний кодекс України по цілісності норм та щодо захисту правоохоронної діяльності в Україні важко назвати досконалим. У чинному Кримінальному кодексі Особливої частини передбачаються норми захисту правоохоронної діяльності лише в чотирьох розділах: у розділі 18 "Злочини проти правосуддя", в розділі 9 "Злочини проти громадської безпеки" (ст. 258 ККУ), частково в розділі 2 "Злочини проти життя, і здоров'я особи" (ч. 2. П. 8 ст. 115 ККУ) та в розділі 15 ККУ "Злочини проти авторитету органів державної влади, місцевого самоврядування та об'єднань громадян" (ст. 342, 343, 345, 347, 348, 349, 350 ч. 2 ККУ).

Для кращого захисту працівників правоохоронних органів під час виконання своїх службових обов'язків, не завадило б додати до ст. 115, як обтяжуючу обставину, вбивство винним працівника правоохоронного органу, який завідома знав про професійну діяльність потерпілого [3, с. 24].

Передбачене в розділі 3 ККУ "Злочини проти честі та гідності особи" понесення відповідальності за торгівлю людьми або інші незаконні угоди щодо передачі людини (ст. 149 КК) є неповною, оскільки у вказаній статті не згадується працівники правоохоронних органів, які також можуть постраждати від даного злочину, оскільки, вказані злочинні діяння можуть бути спрямовані проти осіб правоохоронців.

Можна із впевненістю зазначити що основним завданням поставленим перед правоохоронними органами є: захист населення від злочинів, з огляду на це необхідно звернути увагу на покращення захисту правоохоронної діяльності у державі

Підсумовуючи вищесказане, на нашу думку, слід доповнювати існуючі норми Кримінального кодексу, він повинен містити більш суворі санкції за насильницькі злочини проти осіб, які займаються правоохоронною діяльністю та осіб, які несуть службу у правоохоронних органах, ніж за посягання на інших осіб.

Література

1. Молдован А. В. Кримінальний процес України, ФНР, Франція, Англія, США 2 – вид. Навч. посб. X: – Центр учбової літератури, 2010 рік. – 352 с.
2. Осадчий В. І. Проблеми кримінально – правового захисту правоохоронної діяльності. Автореф. дис. На здобуття наукового ступеня док. юр. наук. Спец 12. 00 08 – "Кримінальне право та кримінологія; кримінально – виконавче право". Осадчий Володимир Іванович; Національна академія внутрішніх справ України. – К., 2004. – 36 с.
3. Селецький С. І. Кримінальне право України. Особлива частина: навчальний посібник, із змінами та доповненнями на 1 листопада 2007 рік / К – Центр учбової літератури 2008 року. – 496 с.